

Vereniging | PCPO Krimpenerwaard

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Strategisch
Beleidsplan

4. Organisatie en
communicatie

**4.2 Arbo en
veiligheid;
meldcode huiselijk
geweld en
kindermishandeling
(hoofdstuk 3
integraal
veiligheidsbeleid)**

Hoofdstraat 69a • 2861 AL Bergambacht
T 0182-350870 • F 0182-350856 • E info@pcpokrimpenerwaard.nl • I www.pcpokrimpenerwaard.nl
Rabobank nr. 13.00.36.722 • Kvk Nr. 24379256 Rotterdam

Inhoud

1. Preambule
2. Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 0: Voorstap

Stap 1: In kaart brengen signalen

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van het AMK

Stap 3: Gesprek met de ouder

Stap 4: Weeg de ernst en de aard van het huiselijk geweld of de kindermishandeling

Stap 5: Beslissen: zelf hulp organiseren of melden

Vervolgstap meldcode

Als het AMK informatie inwint

Bijlage 1: Invulmodel van de signaleringslijst

Bijlage 2: Handleiding bij invulmodel van signaleringslijst

Bijlage 3: Invulmodel sociale kaart

Bijlage 4: Randvoorwaarden bij protocol huiselijk geweld en kindermishandeling

1. Preambule

Het bevoegd gezag van de PCPO Krimpenerwaard,

overwegende:

- dat de scholen van de vereniging verantwoordelijk zijn voor een goede kwaliteit van dienstverlening aan hun leerlingen en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van dienstverlening aan leerlingen die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat van de medewerkers die werkzaam zijn bij de scholen op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met leerlingen en ouders/verzorgers attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;
- dat de PCPO Krimpenerwaard een meldcode wenst vast te stellen, zodat de medewerkers die binnen de scholen werkzaam zijn weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat de PCPO Krimpenerwaard in deze code ook vastlegt op welke wijze zij de medewerkers bij deze stappen ondersteunt;
- dat onder *huiselijk geweld* wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling, eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis). Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex)partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten;
- dat onder *kindermishandeling* wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking;
- dat onder *medewerker* in deze code wordt verstaan: de medewerker die voor de PCPO Krimpenerwaard werkzaam is en die in dit verband aan leerlingen van de basisschool zorg, begeleiding, of een andere wijze van ondersteuning biedt;
- dat onder *leerling* in deze code wordt verstaan: de leerling aan wie de medewerker zijn professionele diensten verleent,

in aanmerking nemende:

- de Wet maatschappelijke ondersteuning;
- de Wet op de jeugdzorg;
- de Wet bescherming persoonsgegevens;
- de Wet op het primair onderwijs;
- het privacyreglement leerlingen van de scholen;

stelt de volgende Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling vast.

2. Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 0: Voorstap

De basisscholen aangesloten bij de PCPO Krimpenerwaard hebben hun eigen zorgstructuur. Deze zorgstructuur dient ervoor kinderen dat onderwijsaanbod en die zorg te geven die zij nodig hebben om binnen het onderwijs te kunnen functioneren. Het welzijn van het kind staat centraal. Is de hulp die gegeven wordt ontoereikend of zijn de signalen van dien aard dat er sprake zou kunnen zijn van kindermishandeling (zoals omschreven in de wet) dan wel huiselijk geweld, dan wordt dit stappenplan gevolgd. Elke school zorgt zelf voor aansluiting op de eigen zorgstructuur.

- **Waarin voorziet deze meldcode niet?**

Betreffen de signalen huiselijk geweld of kindermishandeling gepleegd door een medewerker, meld de signalen dan bij de leidinggevende of de directie, conform de *Wet Preventie en bestrijding van seksueel geweld en seksuele intimidatie in het onderwijs, artikel 4 Verplichting tot overleg en aangifte inzake zedenmisdrijven (meld- en aangifteplicht)*. In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing. Hiervoor verwijzen we naar het beleid voorkomen en bestrijden van seksuele intimidatie.

- **Noodsituaties**

Bij signalen die wijzen op acuut en zodanig ernstig geweld dat de leerling of een gezinslid daartegen onmiddellijk moet worden beschermd, wordt in overleg met de directeur meteen advies gevraagd aan het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK). Komt men daar, op basis van de signalen, tot het oordeel dat onmiddellijke actie is geboden, dan kan de aandachtsfunctionaris/directie zo nodig in hetzelfde gesprek een melding doen, zodat op korte termijn de noodzakelijke acties in gang kunnen worden gezet. In noodsituaties neemt de aandachtsfunctionaris of directie overigens ook contact op met de crisisdienst van het Bureau Jeugdzorg en/of de politie met de vraag om hulp te bieden.

- **Daarnaast**

In geval van een vermoeden van (voorgenomen) vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis) of eengerelateerd geweld neemt de aandachtsfunctionaris met spoed contact op met het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK).

Stap 1: In kaart brengen van signalen

- **Wat zijn signalen?**

Bij vroegsignalering worden signalen gezien die duiden op een zorgelijke of mogelijk bedreigde ontwikkeling. Zelden zullen deze signalen direct duidelijkheid geven over een oorzaak als huiselijk geweld of kindermishandeling. Het is daarom verstandig uit te gaan van de signalen die je als leerkracht of andere betrokkene bij de leerling of in de interactie tussen ouder en leerling waarneemt. Maak bij het signaleren gebruik van het invulmodel van de signaleringslijst (bijlage 1).

- **Wat gebeurt er als er signalen zijn?**

Observeren en 'in gesprek' gaan:

In deze fase observeer je als leerkracht de leerling in de klas en eventueel daarbuiten (bijvoorbeeld tijdens een huisbezoek), waardoor je de signalen in kaart kunt brengen. Daarnaast observeer je de ouder en het kind tijdens overige contactmomenten. Je verzamelt alle signalen, waardoor je duidelijker krijgt of er zorgen zijn en welke zorgen dit zijn.

Het is gebruikelijk om in gesprek te gaan met de ouder tijdens haal- en brengmomenten. Tijdens het uitwisselen over de activiteiten van de dag, de leerling en de feitelijkheden die je opvallen krijg je als leerkracht een beeld, waardoor je ook met informatie van de ouder de situatie in kaart kunt brengen.

Indien noodzakelijk observeert IB'er ook.

Gegevens van observaties/gesprekjes worden vastgelegd en besproken met de aandachtsfunctionaris.

Vastleggen:

De aandachtsfunctionaris brengt in samenwerking met de leerkracht(en) signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten in kaart en leg deze vast. In de voorfase ondernomen stappen worden bij elkaar genomen en in document verwerkt.

Nieuwe stappen worden zo veel mogelijk op de gebruikelijke manier vastgelegd, maar tevens bij het document ingevoegd.

De contacten over de signalen worden vastgelegd, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.

Volg hiervoor het document 'signalering en huiselijk geweld stappenplan'

Wat is nodig?

1. Gegevens uit LVS/Parnassys.
2. Observaties uit de groep.
3. Gegevens uit gesprekken die geweest zijn.

Alle informatie wordt in 1 document vastgelegd en opgeslagen in een beveiligde omgeving.

Deze is alleen toegankelijk voor de IB'er en leden van het managementteam.

Overigens wordt zoveel mogelijk op de gebruikelijke manier vastgelegd in Parnassys en wordt dit aan het document gekoppeld.

- **Aandachtspunten/tips bij stap 1:**

1. Ga bij signalen zo snel mogelijk met ouders in gesprek en dat zo open mogelijk. Zorg dat je in gesprek bent voordat het 'zwaar' wordt.
2. Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen leg je schriftelijk vast. Gespreksverslagen **MOETEN** door betrokkenen WORDEN ONDERTEKEND. Hierdoor kun je later bij de inspectie van het onderwijs verantwoording afleggen, indien dit wordt gevraagd. Je kunt dit vastleggen in het leerlingendossier, dat in een gesloten kast (met slot) of digitaal (met wachtwoord) wordt bewaard (niet in Parnassys, daarnaar mag wel verwijzing plaatsvinden). **SLA ALLES WAAR OUDERS VAN WETEN ZO VEEL MOGELIJK OP DE GEBRUIKELIJKE MANIER OP. DOE DIT NIET MET HET DOCUMENT ZELF!**. Dit vanwege de privacygevoelige gegevens die je verzamelt.

3. Beschrijf je signalen zo feitelijk mogelijk:
- Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht.
 - Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd.
 - Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een medewerker die hierin geschoold is (bijvoorbeeld een orthopedagoog).

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van het AMK

Bespreek de signalen met een deskundige collega. Vraag zo nodig ook advies aan het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK).

- **Contact binnen school:**

De leerkracht dan wel medewerker moet de signalen bespreken met de aandachtsfunctionaris van de school. De aandachtsfunctionarissen van de bij de PCPO Krimpenerwaard aangesloten scholen zijn:

School	Naam:	Telef.nr/email
De Wegwijzer, Krimpen a/d Lek		
De Ark, Bergambacht	Annerieke Visser	0182-357075 annerieke.visser@cbs-deark.nl
De Bron, Gouderak		
Eben-Haëzer, Lekkerkerk		
KWS, Ouderkerk a/d IJssel		
KJS, Ouderkerk a/d IJssel		
Ichthusschool, Schoonhoven		
De Rank, Schoonhoven		

Als de signalen daarvoor aanleiding geven en het document signalering wordt aangemaakt, wordt er door de aandachtsfunctionaris altijd overlegd met de directeur. Deze wordt ook bij elke stap in het vervolg betrokken.

De aandachtsfunctionaris informeert ook bij de leerkrachten van de andere leerlingen uit het gezin naar mogelijke signalen.

Buiten IB'er/directie en betrokken leerkrachten en/of medewerkers worden zo weinig mogelijk personen betrokken bij het stappenplan.

- **Contact buiten school:**

Daarnaast kan door de aandachtsfunctionaris, eventueel samen met de leerkracht(en), contact opgenomen worden met:

- De schoolarts, omdat de schoolarts toegang heeft tot medische dossiers is het raadzaam contact op te nemen met schoolarts. Hiervoor is toestemming van de ouders nodig.
- De aandachtsfunctionaris van een andere school: dit om klankbord te hebben in verband met een mogelijke tunnelvisie dan wel het verliezen van objectiviteit. Dit dient anoniem te gebeuren: zonder gebruikmaking van de naam van de leerling.
- Daarnaast kan de leerling met toestemming van ouders besproken worden in Meer Partijen Overleg (MPO).
Hiervoor moet wel toestemming (schriftelijk) van ouders gegeven worden. Eventueel kan een leerling anoniem besproken worden (zonder toestemming van ouders), maar dit laatste heeft niet de voorkeur, vanwege mogelijke vervolgacties.

- **Contact met het AMK:**

Bij iedere stap van de meldcode geldt dat er altijd contact opgenomen kan worden met het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK), dat deel uitmaakt van het Bureau Jeugdzorg. Het AMK is voor de school dé partner wanneer het gaat om een leerling waarbij een vermoeden speelt van huiselijk geweld en kindermishandeling. Ook wanneer het vermoeden bestaat dat er sprake is van huiselijk geweld in het gezin en de leerling lijkt in eerste instantie geen schade te ondervinden, is het AMK de aangewezen organisatie om contact mee op te nemen. Indien het van belang is, wordt het gezin of de ouder doorverwezen naar het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG).

Bij het AMK en het SHG is veel kennis aanwezig over mogelijke signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. De medewerkers kunnen ook adviseren over de te zetten stappen en over het voeren van gesprekken met ouders over de signalen. Bij het vragen van advies zet het AMK zelf *geen* stappen in de richting van de ouder of die van anderen. Het advies is dus uitsluitend gericht tot de adviesvrager.

NB: Adviesgesprekken vinden plaats op basis van anonieme oudergegevens. Voor een adviesgesprek behoeft je je beroepsgeheim dus niet te verbreken.

- **Advies:**

Er kan aan het AMK om advies worden gevraagd. Dit is een eenmalig contact en kan anoniem gebeuren. Het advies kan ook worden gegeven in de vorm van een consult. Bij een consult kan er meerdere keren contact worden gezocht. Het gaat er dan vaak om hoe het bespreekbaar te maken bij ouders of hoe hulpverlening of ondersteuning te organiseren. Ook dit kan gebeuren zonder dat de naam van het kind/kinderen/gezin wordt genoemd. Bij het AMK kan dit onder een nummer geregistreerd worden of onder de naam van degene die het consult aanvraagt.

De gegevens van het consult blijven 1 jaar na het laatste contact actief oproepbaar. Daarna wordt de inhoud van het consult gewist. (Let op: de naam of het nummer waaronder contact is geweest worden niet gewist.)

- **Aandachtspunten/tips bij stap 2:**

1. Gespreksvaardigheid om in gesprek te gaan over zorgen en het vragen om toestemming van de ouder is een specifieke deskundigheid en kan door middel van scholing worden aangeleerd. Ook kun je advies krijgen van het AMK of het zorgadviesteam over het in gesprek gaan met de ouder. Indien de ouder weigert, is dit een zorgelijk signaal en moet het worden meegenomen in de weging.

2. Indien je ook maar enige twijfel hebt over de oorzaak van de situatie of denkt aan mogelijke onveiligheid bij de leerling, moet je advies vragen bij het AMK. Het AMK kan een eerste weging maken of het terecht is dat je je zorgen maakt over deze situatie en of er mogelijk sprake kan zijn van kindermishandeling of huiselijk geweld. Zorgvuldig handelen vereist dat je nagaat of je advies moet vragen bij het AMK.
3. Door de ouder continu te betrekken en in overleg te treden, is de kans groter dat de ouder gemotiveerd is om de situatie te verbeteren en/of hulp te aanvaarden.
4. Het volgen van een stappenplan kindermishandeling en huiselijk geweld kan voor leerkrachten dan wel aandachtfunctionarissen emotioneel zijn. Het is noodzakelijk dat emoties niet de leidraad van een beslissing vormen.
5. De PCPO Krimpenerwaard organiseert voor leerkrachten /aandachtsfunctionarissen mogelijkheden voor emotionele steun in de vorm van het contact kunnen opnemen met bijvoorbeeld een vertrouwenspersoon of een arboarts.
6. Tip: laat een consult bij het AMK onder nummer registreren. Zorg dat dit nummer bij directie/aandachtsfunctionaris bekend is/bekend waar e.e.a. opgezocht kan worden.

Stap 3: Gesprek met de ouder

- **Geen gesprek met cliënt, ouders en/of kind als:**

Het doen van een melding bij het AMK zonder dat de signalen zijn besproken met de ouder is alleen mogelijk als:

- de veiligheid van de ouder, die van jezelf of die van een ander in het geding is;
- je goede redenen hebt om te veronderstellen dat de ouder door dit gesprek het contact met je zal verbreken en de school zal verlaten.

Bij het vragen van advies aan het AMK geldt dit niet. Advies vragen mag altijd anoniem.

- **Voordat de leerkracht/aandachtsfunctionaris het gesprek start:**

- Bij signalen (stap 1) ga je al zo snel en zo open mogelijk met ouders in gesprek. Zorg dat je in gesprek bent voordat het 'zwaar' wordt. Op het moment dat je dit gesprek gaat voeren zijn er al veel andere gesprekken geweest. In principe gaat het dan niet om nieuwe dingen.
- Heb je ondersteuning nodig bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de ouder, raadpleeg dan een deskundige collega en/of het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) of het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG).
- Na beoordeling van de zaak voert de leerkracht dan wel de aandachtfunctionaris het gesprek. Zij zitten beiden bij het gesprek. Bij een gesprek met de ouder zijn altijd twee personen aanwezig (in uiterste gevallen drie personen)

- **Het gesprek:**

1. Leg de ouder het doel van het gesprek uit.
2. Beschrijf de feiten die je hebt vastgesteld en de waarnemingen die je hebt gedaan.
3. Nodig de ouder uit om hierop een reactie te geven.
4. Kom pas na deze reactie zo nodig en zo mogelijk met een interpretatie van wat je hebt gezien, gehoord en waargenomen. Neem in geval van een vermoeden van (voorgenomen) vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis) of eerdergerelateerd geweld met spoed contact op met het AMK.
5. Maak concrete afspraken op korte termijn.

6. Leg het gesprek vast en laat het indien mogelijk ondertekenen door alle betrokkenen.

Breng de ouder na overleg met anderen op de hoogte. Informeer en wissel tijdens deze contacten continu uit over de ontwikkeling van de leerling en de zorgen die je hebt. Indien een handelingsplan wordt ingezet voor de leerling, bespreek dit dan met de ouder.

Bespreek ook tussentijds en na afloop met de ouders de resultaten van het handelingsplan.

- **Na het gesprek:**

Indien de ouder de zorgen herkent, kan een begin worden gemaakt met het onderzoeken van kansen en oplossingen. Daarnaast kunnen handelingsadviezen worden uitgewisseld voor in de klas en thuis (zie stap 5a).

Indien tijdens het gesprek met de ouder blijkt dat de zorgen een andere oorzaak hebben, kun je dit traject afsluiten. Je kunt de leerling en de ouder binnen de interne en externe zorgstructuur van de school verder begeleiden (zie stap 0).

Indien de zorg blijft en niet herkend wordt door de ouder, vervolg dan met stap 4

- **Achtergrondinfo/tips bij stap 3:**

In de meeste gevallen is het onduidelijk wat de oorzaken zijn van de signalen. Door ouders te informeren en uit te wisselen over de ontwikkeling van de leerling kunnen zorgen verduidelijkt, ontkracht of bekrachtigd worden. Nodig de ouder expliciet uit tot het geven van zijn/haar mening en vraag door over leerlinggerelateerde onderwerpen in de thuissituatie. Herkent de ouder de situatie? Hoe gedraagt de leerling zich thuis? Hoe reageert de ouder daarop? Hoe gaat het opvoeden thuis? Hoe reageert de leerling hierop? Hoe is de ontwikkeling van de leerling tot nu toe verlopen? Wat vindt de ouder daarvan? Hoe ervaart de ouder de opvoeding en zijn rol als ouder?

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling

Weeg op basis van de signalen, de signaleringslijst van het ingewonnen advies en van het gesprek met de ouder het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling. Weeg eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling.

Geadviseerd wordt bij het inschatten van het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling gebruik te maken van een risicotaxatie-instrument als een dergelijk instrument binnen je organisatie of praktijk beschikbaar is. Binnen het basisonderwijs wordt geen gebruik gemaakt van zo'n instrument. Neem daarom contact op met het AMK of de jeugdgezondheidszorg bij het maken van deze weging.

Op de scholen van de PCPO worden bij de weging de volgende personen/zaken betrokken:

1. Aandachtsfunctionaris;
2. Leerkrachten;
3. Directie;
4. Schoolarts/jeugdzorg;
5. Advies AMK.

Om deze weging goed te laten plaatsvinden ligt het hele dossier tijdens de weging **ter inzage** van de gesprekspartners (zie stap 1, signalen en vastleggen en bijlage 1).

Stap 5: Beslissen: zelf hulp organiseren of melden

Stap 5a: Hulp organiseren en effecten volgen

- **Voldoende beschermd?**

Meent de aandachtsfunctionaris in samenwerking met directie, op basis van de afweging in stap 4, dat de leerling en zijn gezin redelijkerwijs *voldoende* tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling beschermd kan worden:

- *organiseer* dan de noodzakelijke hulp door inschakelen SMW, jeugdzorg en schoolarts.
- *volg* de effecten van deze hulp; en
- *doe* alsnog een *melding* als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt, of opnieuw begint.

Bovenstaande punten worden in dossier genoteerd.

Besprek met de ouder de verder te nemen stappen voor geadviseerde hulpverlening voor de leerling en/of de ouder.

Geef informatie en maak afspraken over de eventuele indicaties die nodig zijn voor verdere hulp. Verwijs de ouder door en vraag daarna of de ouder is aangekomen bij de hulp.

- **Aandachtspunten/tips bij stap 5a:**

- Laat plannen in de groep doorlopen. Laat zien dat je als school wel werk maakt van signalen.
- Maak in de klas afspraken over begeleidings- en zorgbehoeften van de leerling. Stel een handelings- of begeleidingsplan op en voer dit uit. Deel de uitkomst van deze bespreking met de ouders.
- Heel belangrijk is om de hulp/aanbod te blijven volgen en in contact te blijven met de ouders.

Stap 5b: Melden en bespreken met de ouder

- **De stappen van de melding:**

Als een leerling *niet voldoende* tegen het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling kan worden beschermd of als er *twijfel* is of hiertegen voldoende bescherming kan worden geboden:

- *meld* dan het vermoeden bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling;
- *sluit* bij de melding zo veel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef het duidelijk aan indien de informatie die je meldt (ook) van anderen afkomstig is;
- *overleg* bij je melding met het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling wat je *na de melding*, binnen de grenzen van uw gebruikelijke werkzaamheden, *zelf* nog kunt doen om je leerling en diens gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen.

Omdat een leerkracht vaak direct met de leerling te maken heeft kan het van belang zijn dat de melding door de aandachtsfunctionaris dan wel de directie gedaan wordt.

- **Het bespreken van de melding met de ouders/leerling**

De melding wordt vooraf door de aandachtsfunctionaris besproken met de ouder.

Als een leerling 12 jaar of ouder is, wordt deze ook besproken met de leerling. Dit kan naar keuze door de leerkracht dan wel de aandachtsfunctionaris.

1. Leg uit waarom je van plan bent een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is.
2. Vraag de leerling en/of ouder uitdrukkelijk om een reactie.
3. In geval van bezwaren van de leerling en/of ouder, overleg op welke wijze je tegemoet kunt komen aan deze bezwaren en leg dit in het document vast.
4. Is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om je leerling of diens gezinslid te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betrek in je afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de leerling of zijn gezinslid door het doen van een melding daartegen te beschermen.
5. Doe een melding indien naar je oordeel de bescherming van de leerling of zijn gezinslid de doorslag moet geven.

Ook de verslagen van deze gesprekken worden in dossier opgenomen.

Let op! Van contacten met de leerling en/of ouder over de melding kan worden afgezien:

- als de veiligheid van de leerling, die van jezelf, of die van een ander in het geding is; of
- als er goede redenen zijn om te veronderstellen dat de leerling en/of de ouder daardoor het contact met je zal verbreken.

Vervolgstap meldcode:

Indien na enige periode onvoldoende verbetering zichtbaar is, is het van belang opnieuw contact op te nemen met het AMK en eventueel opnieuw een melding te doen. Het AMK adviseert om, indien nodig, meerdere keren contact op te nemen indien je onvoldoende verbetering of zelfs verslechtering ziet.

Als het AMK informatie inwint:

Het AMK wint advies bij de school in als er een melding door een andere partij wordt gedaan. Als anderen melden en de school wordt om informatie gevraagd door het AMK, neem dan de volgende aandachtspunten in acht:

1. Controleer voordat je de informatie geeft altijd of je met het AMK te maken hebt.
2. Noteer naam/telnr en om welk kind/gezin het gaat.
3. Pak de informatie/het dossier erbij.
4. De leerkracht en/of medewerker aan wie informatie wordt gevraagd overlegt altijd met aandachtsfunctionaris.
5. De leerkracht en/of aandachtsfunctionaris belt zelf terug en geeft dan pas informatie.
6. De leerkracht/aandachtsfunctionaris vraagt om verslaglegging. Deze verslaglegging wordt gecontroleerd door de leerkracht (kloppen de feiten?) en de aandachtsfunctionaris (staat het er goed?)
7. Wees zo concreet mogelijk, bijvoorbeeld: 'De ouders gaan vaak op vakantie' of 'De ouders gaan elke maand een week samen weg.'

8. Vertel zo veel mogelijk wat ouders weten (open communicatie is te allen tijde belangrijk) en geef dat wat ouders niet weten zo objectief mogelijk weer. Zodra het om jouw interpretatie van de feiten gaat, meld dat dan.
9. Via de mail mag informatie alleen in een bijlage verzonden worden.
10. Vraag aan het AMK of ouders mogen weten dat er informatie wordt opgevraagd door het AMK:
 - a. Zo nee: er gaat geen informatie naar ouders over het feit dat geïnformeerd is.
 - b. Zo ja: de aandachtsfunctionaris van de school neemt contact op met ouders over het feit dat school gebeld is met de vraag om informatie en daarbij wordt ook aangegeven wat de school gemeld heeft.

Bijlage 1: Invulmodel van signaleringslijst

Signaleringslijst bij stap 1:

In de handleiding kun je meer informatie en tips vinden voor het invullen van deze lijst.

Naam leerling:

Leeftijd:

School:

Groep:

Materiële omstandigheden

- ☐ Er zijn problemen betreffende de woning waarin de leerling woont.
- ☐ De leerling krijgt onvoldoende materiële verzorging of er is sprake van onvoldoende investering in algemeen gangbare uitgaven.
- ☐ Het gezin/de leerling heeft financiële problemen of is afhankelijk van een uitkering en/of anderen.
- ☐ Het gezin/de leerling woont in een buurt die ontoereikend of onveilig is voor het grootbrengen/ opgroeien van leerlingen.
- ☐ Het gezin/de leerling heeft geen vaste woon- of verblijfplaats of verhuist vaak.

Gezondheid, lichamelijk functioneren, seksualiteit en verzorging

Het leefgebied 'Gezondheid' betreft de lichamelijke en de geestelijke gezondheid van de leerling en/of de ouder(s) en het functioneren en de ontwikkeling van de leerling.

- ☐ De leerling heeft problemen of een stoornis op het gebied van het emotionele en/of sociale functioneren en/of het gedrag.
- ☐ Risicovol gedrag van de ouder(s) en/of inadequate lichamelijke en medische verzorging die de (ongeboren) jeugdige kan schaden.
- ☐ De leerling heeft (onverklaarbaar) letsel en/of lichamelijke klachten die op kindermishandeling of jeugdprostitutie kunnen wijzen.

- ☐ De leerling is minderjarig en (aanstaand) ouder.
 - ☐ Er is sprake van middelenmisbruik (alcohol, drugs, medicatie), gok- of computerverslaving bij de leerling en/of de ouder(s)/ander gezinslid.
 - ☐ De ouder (of een ander gezinslid) heeft fysieke/zintuiglijke problemen en/of handicaps, sociale, emotionele, cognitieve of gedragsproblemen en/of een specifieke emotionele, gedrags- of persoonlijkheidsstoornis.
 - ☐ Ingrijpende gebeurtenissen (life events).
-
-
-

Opvoeding & Gezinsrelaties

Het leefgebied 'Opvoeding & Gezinsrelaties' betreft de pedagogische en relationele condities in het gezin waarin de leerling opgroeit.

- ☐ Er is onenigheid binnen het gezin of tussen de ouders en/of de relatie tussen jeugdige en ouders is problematisch.
 - ☐ De leerling is slachtoffer van kindermishandeling.
 - ☐ De ouders hebben problemen in de opvoeding van de leerling en/of er zijn factoren die het ouderschap bemoeilijken.
 - ☐ Er is sprake van een civielrechtelijke kinderschermingsmaatregel.
 - ☐ Er zijn problemen met veranderingen in de gezinssamenstelling (die voor instabiliteit in het gezin zorgen).
 - ☐ Er is sprake van hulpverlening aan een gezinslid vanwege ernstige problematiek.
 - ☐ Een ander gezinslid dan de leerling is betrokken bij criminele activiteiten.
-
-
-

Onderwijs & Kinderopvang

Het leefgebied 'Onderwijs & Kinderopvang' betreft het onderwijs, kinderopvang en/of gastouderopvang. Daarnaast gaat het ook om de omstandigheden die de onderwijssituatie van het kind kunnen beïnvloeden.

- ☐ Het kind heeft problemen in het cognitief functioneren, leren en schoolprestaties.
 - ☐ Het kind is van school/kinderopvang/gastouderopvang gestuurd.
 - ☐ Het kind wisselt veelvuldig van school.
 - ☐ Het kind is leerplichtig en gaat niet naar school.
 - ☐ Kenmerken van de dagbesteding die op problemen en/of risico's kunnen wijzen.
 - ☐ Kenmerken van onderwijs, kinderopvang, gastouderopvang en/of betrokkenheid ouder(s) die op problemen en/of risico's kunnen wijzen.
-
-
-

- ☐ Kenmerken van opleiding/werk/betrokkenheid ouder(s) die op problemen en/of risico's kunnen wijzen.
-
-
-

Sociale omgeving buiten het gezin

Het leefgebied 'Sociale omgeving buiten het gezin en de school' betreft de omgeving (en met name de relaties in die omgeving) van de leerling buiten het gezin en buiten school/werk en het gedrag van de leerling in die omgeving. Dus bijvoorbeeld de kwaliteit van vriendschapsrelaties, het gedrag van de leerling (en eventueel overlast/criminaliteit op straat en openbare plekken (kinder- en jongerenwerk in buurthuis, winkels, cafés, et cetera).

- ☐ Er is sprake van een gebrekkig(e) (interactie met het) sociaal netwerk van de ouders en/of de leerling heeft geen hobby's of interesses.
- ☐ De leerling en/of ouders maken geen of weinig gebruik van (sociale) voorzieningen en/of zijn onbereikbaar voor voorzieningen en/of zijn zorgwekkende zorgmijders.

- ☐ De leerling en/of zijn ouders ervaren uitsluiting, discriminatie of intimidatie/pesterij als gevolg van het behoren tot een specifieke groep.
 - ☐ De relatie tussen de leerling en leeftijdsgenoten en/of volwassenen is problematisch.
 - ☐ De leerling en/of zijn ouders hebben in de leefomgeving gedragsproblemen of zijn betrokken bij criminele activiteiten.
 - ☐ De leerling is slachtoffer van criminaliteit.
 - ☐ De leerling is gemakkelijk te beïnvloeden door anderen en daardoor kwetsbaar.
-
-
-

Specifieke en andere signalen

Probleembeschrijving

Waar maakt je je zorgen over? Wat neem je concreet waar aan problemen bij de leerling, op school, in gezin of sociaal netwerk? Hoe vaak en in welke situatie(s) doet het probleem zich voor? Hoe lang speelt het probleem al? Omschrijf duidelijk de kern van het probleem dat aangepakt moet worden.

Eerdere of lopende aandacht, onderzoek, hulp of begeleiding

Wat heeft de school nu of eerder gedaan om het probleem aan te pakken, de situatie te veranderen?

Heeft een externe organisatie nu of eerder iets gedaan om de probleemsituatie te veranderen?

Indien er een diagnose is gesteld, geef aan welke.

Wat heeft de leerling in jouw optiek nodig aan ondersteuning, zorg of hulp?

Zie je bij de leerling, school, gezin en/of sociaal netwerk aangrijpingspunten om de probleemsituatie aan te pakken?

Notities in Parnassys:

Leg in het leerlingdossier de volgende gegevens vast:

- Vermeld altijd datum, plaats, situatie en overige aanwezigen.
- Signalen die duidelijk maken welke zorgen je ziet, hoort of ruikt. Beschrijf objectief.
- Signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten.
- Contacten over deze signalen.
- Stappen die worden gezet.
- Besluiten die worden genomen.
- Vervolgaantekeningen over het verloop.

Bijlage 2: Handleiding bij invulmodel van signaleringslijst

1. Toelichting op de invullijst signalen

Risico- en beschermende factoren

Er zijn allerlei factoren van invloed op het welzijn en de gezondheid van kinderen. Als je je zorgen maakt om een kind, is het belangrijk dat je zo objectief mogelijk beschrijft wat je ziet of hoort. Kijk daarbij naar zowel de risico's als de factoren die juist beschermend zijn. Als een gezin aan meerdere risicofactoren voldoet, hoeft dat nog niet te betekenen dat er werkelijk sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld. De beschermende factoren kunnen het risico juist weer verkleinen. Daar moet je dus ook op letten.

Belangrijk: objectief signaleren

In deze toelichting vind je een uitgebreide lijst signalen. Ook hier is de regel: trek niet te snel conclusies en ga niet interpreteren. Met andere woorden: signaleer objectief en niet subjectief. Beschrijf dus concrete, feitelijke signalen. Schrijf bijvoorbeeld: 'Stefan ziet wit, heeft wallen onder de ogen en strakke trekken in zijn gezicht' in plaats van: 'Stefan ziet er slecht uit'.

Belangrijk: wees zorgvuldig

Het opmerken van de signalen in de lijst hierna hoeft geen grond te zijn voor een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld. Een andere oorzaak is ook mogelijk. Bovendien is deze lijst niet volledig. Ook andere signalen, die niet in deze lijst staan, kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld. Met andere woorden: wees zorgvuldig.

2. Risicofactoren voor kindermishandeling

Ouders

- mishandeling van een eerder kind;
- mishandeling of verwaarlozing in eigen verleden;
- persoonlijkheidsstoornis: impulsiviteit, instabiliteit, agressie, suïcideneiging, moord;
- verslaving: alcohol, drugs, gokken;
- (lichte) verstandelijke handicap;
- ontkenning ernst kindermishandeling;
- verbaal of lichamelijk relationeel geweld;
- vader of moeder is jonger dan 20 jaar;
- alleenstaand ouderschap;
- afhoudend jegens gezondheidszorg en hulpverlening (no-show's).

Omgeving

- financiële problemen (armoede);
- werkloosheid, lage opleiding, gebrek aan perspectief;
- weinig steun van familie en omgeving (isolement);
- nieuwe migranten, illegalen.

Kind

- ongewenst of tegenvallend kind;
- huilbaby;
- kind met (meervoudige) handicap;
- kind met ontwikkelings- en gedragsprobleem (ADHD, autisme, ODD);
- prematuur of dysmatuur geboren kind;
- adoptiekind, pleegkind of stiefkind;
- groot gezin van drie of meer kinderen;
- kind dat eerder mishandeld is.

Gezin, interactie tussen ouder en kind

- gebrek aan kennis over opvoeding, vreemde verwachtingen of opvattingen;
- negatieve ouder-kindinteractie;
- ongewenste zwangerschap;
- negatief ervaren zwangerschap (medische complicaties, geweld, relatieproblemen);
- stressfactoren in gezin (verhuizing, scheiding).

3. Beschermende factoren:

Ouders

- competentie en draagkracht: ouders kunnen opvoeding qua tijd en energie aan;
- positief zelfbeeld;
- partner ondersteunt en deelt in zorg en opvoeding;
- ouders hebben vervelende jeugdervaringen goed verwerkt;
- ouders kunnen steun putten uit eigen liefdevolle opvoeding;
- ouders zijn in staat steun uit omgeving te vragen en deze goed te gebruiken;
- ouders zijn aanwezig en emotioneel beschikbaar voor het kind;
- ouders zijn flexibel en kunnen omgaan met veranderingen.

Kind

- kind is sociaal vaardig, kan gevoelens goed verwoorden, probleemoplossend vermogen;
- positief zelfbeeld;
- bovengemiddelde intelligentie;
- aantrekkelijk uiterlijk, kind ziet er leuk uit;
- kind heeft goede relatie met andere volwassene(n) naast ouders;
- egoveerkracht, kind kan staande blijven in allerlei sociale situaties, toont veerkracht;
- kind is bereid en in staat te veranderen, kan naar eigen aandeel kijken en nieuwe dingen aanleren.

Gezin en omgeving

- steun uit informeel netwerk: er is ten minste één betrouwbare persoon die het kind kan opvangen of de ouders praktisch, materieel of emotioneel bijstaan;
- steun uit formeel netwerk: instanties helpen ouder(s) en/of kind (bijvoorbeeld jeugdgezondheids- zorg, huisarts, kerk).

4. Signalen bij kinderen die kunnen wijzen op mishandeling:

Lichamelijke signalen bij kinderen tot 12 jaar

- onverklaarbare blauwe plekken, schaafwonden, kneuzingen, botbreuken;
- krab-, bijt- of brandwonden;
- littekens;
- slechte verzorging in kleding, hygiëne, voeding;
- onvoldoende geneeskundige of tandheelkundige zorg;
- achterstand in ontwikkeling (motoriek, spraak, taal, emotioneel, cognitief);
- psychosomatische klachten (buikpijn, hoofdpijn, misselijk enzovoort);
- vermoeidheid, lusteloosheid;
- genitale of anale verwondingen;
- jeuk of infectie bij vagina of anus;
- opvallend vermageren of dikker worden;
- recidiverende urineweginfecties of problemen bij het plassen;
- niet zindelijk (vanaf 4 jaar); let op: bij een verstandelijke beperking kan de zindelijkheidsleeftijd afwijken;
- afwijkende groei- of gewichtscurve;
- kind gedijt niet goed;
- kind komt steeds bij andere artsen of ziekenhuizen;
- houterige manier van bewegen (benen, bekken 'op slot');
- pijn bij lopen of zitten;
- seksueel overdraagbare aandoening;
- slaapproblemen;
- voeding- of eetproblemen.

Extra voor kinderen tot 4 jaar

- lichaam stijf houden bij optillen.

Extra voor kinderen van 12 tot 19 jaar

- zwangerschap;
- abortus;
- vertraagd intreden puberteit;
- boulimia.

Emoties en gedrag bij kinderen tot 12 jaar

- extreem zenuwachtig, gespannen, angstig of boos;
- teruggetrokken gedrag;
- in zichzelf gekeerd, depressief;
- passief, meegaand, apathisch, lusteloos;
- kind is bang voor de ouder;
- plotselinge verandering in gedrag;
- veel aandacht vragen op een vreemde manier;
- niet bij de leeftijd passende kennis, gedrag of omgang met seksualiteit;
- vastklampen of veel afstand houden;
- angst of schrikreacties bij onverwacht lichamelijk contact;
- zelfverwondend gedrag;
- overijverig;
- jong of ouwelijk gedrag;

- stelen, brandstichting, vandalisme;
- altijd waakzaam;
- (angst voor) zwangerschap;
- extreem verantwoordelijkheidsgevoel;
- niet spelen met andere kinderen (vanaf 3 jaar);
- afwijkend spel (ongebruikelijke thema's die kunnen wijzen op kindermishandeling);
- snel straf verwachten;
- gebruik van alcohol of drugs;
- agressieve reacties naar andere kinderen;
- geen interesse in speelgoed of spel.

Extra voor kinderen tot 4 jaar

- angstig bij het verschonen;
- driftbuien;
- vertraagde spraak-taalontwikkeling.

Extra bij kinderen van 12 tot 19 jaar

- suïcidaal gedrag;
- anorexia;
- boulimia;
- weglopen van huis;
- crimineel gedrag;
- verslaafd aan alcohol of drugs;
- promiscuïteit of prostitutie;
- relationeel geweld;
- hoog schoolverzuim.

Signalen bij het gezin

- onveilige behuizing;
- onhygiënische leefruimte;
- sociaal geïsoleerd;
- gesloten gezin dat hulp vermijdt;
- kind gedraagt zich anders als de ouders in de buurt zijn;
- gezin verhuist vaak;
- gezin wisselt vaak van huisarts, specialist of ziekenhuis;
- relatieproblemen van ouders;
- lichamelijk of geestelijk straffen is normaal in het gezin;
- gezin kampt met diverse problemen;
- regelmatig wisselende samenstelling van gezin;
- sociaal-economische problemen: werkloosheid, uitkering, migratie;
- veel ziekte in het gezin;
- geweld tussen gezinsleden;
- andere kinderen zijn uit huis geplaatst;
- gezin maakt onverzorgde, verwaarloosde indruk.

Signalen van ouder(s)

- ouder schreeuwt naar het kind of scheldt het kind uit;
- ouder troost het kind niet bij huilen;
- ouder reageert niet of nauwelijks op het kind;

- ouder komt afspraken niet na;
- ouder heeft irreële verwachtingen van het kind;
- ouder heeft zelf ervaring met geweld in het verleden;
- ouder staat er alleen voor en heeft weinig steun uit de omgeving;
- ouder weigert benodigde medische of geestelijke hulp voor kind;
- ouder heeft psychiatrische of psychische problemen;
- ouder gedraagt zichzelf nog als kind;
- ouder heeft cognitieve beperkingen;
- ouder vertoont negatief en dwingend gedrag;
- ouder is voor een ander kind uit de ouderlijke macht ontzet;
- ouder belast kind met volwassen zorgen of problemen;
- ouder heeft andere kinderen mishandeld, verwaarloosd of misbruikt.

Signalen van zwangere vrouwen

- alcohol- of drugsgebruik;
- roken;
- zich afzijdig houden van of vertrek bij prenatale zorg;
- geen vaste verblijfplaats;
- frequent verhuizen (meer dan twee adressen in een jaar);
- ongezonde leefomgeving;
- maakt onverzorgde, verwaarloosde indruk;
- geïsoleerd leven;
- geen sociaal netwerk;
- psychische of psychiatrische problemen (in heden of verleden);
- verstandelijke of cognitieve beperking;
- een verwarde indruk maken;
- onvoorbereid op bevalling of de komst van een kind;
- verbergen van de zwangerschap;
- het kind niet willen;
- onrealistische verwachting van het ongeboren kind;
- snelle opeenvolging van zwangerschappen;
- een vorig kind is mishandeld, verwaarloosd of misbruikt;
- ouder is voor een vorig kind uit de ouderlijke macht ontzegd of vorig kind is uit huis geplaatst;
- vrouw wordt zelf mishandeld of heeft dit meegemaakt;
- seksueel overdraagbare aandoeningen (soa's);
- prostitutie;
- criminaliteit;
- ongecontroleerd medicatiegebruik.

Signalen bij kinderopvang

- kind wordt regelmatig te laat opgehaald of gebracht;
- geen of weinig belangstelling van de ouders voor belevenissen of ontwikkeling van het kind;
- afwijkend gedrag van het kind bij het halen en brengen door ouders;
- kind wil zich niet uitkleden voor het slapen;
- kind wil niet verschoond worden;
- knijpen, bijten, haren trekken bij andere kinderen;
- kind wordt onverzorgd gebracht (heel volle luier, ongewassen, hongerig);

- kind wordt onverwacht uitgeschreven zonder afscheid.

Signalen op school

- leerproblemen;
- taal- of spraakproblemen;
- plotselinge drastische terugval in schoolprestaties;
- faalangst;
- hoge frequentie schoolverzuim;
- altijd heel vroeg op school zijn en na schooltijd op school(plein) blijven;
- regelmatig te laat op school komen;
- geheugen- of concentratieproblemen;
- geen of weinig belangstelling van de ouders voor (de schoolprestaties van) het kind;
- angstig bij het omkleden (bij gym of zwemmen);
- afwijkend gedrag wanneer de ouders het kind van school halen;
- kind wordt onverwacht uitgeschreven zonder afscheid;
- onverzorgd naar school;
- zonder ontbijt en/of zonder lunchpakket naar school;
- ouders nemen schooladviezen niet over;
- te hoge druk op schoolprestatie.

5. Signalenlijst specifieke vormen

Signalen seksueel misbruik

Lichamelijke signalen:

- verwondingen aan genitaliën;
- vaginale infecties en afscheiding;
- jeuk bij vagina en/of anus;
- problemen bij het plassen;
- recidiverende urineweginfecties;
- pijn in de bovenbenen;
- pijn bij lopen en/of zitten;
- seksueel overdraagbare ziekten.

Psychosociale signalen:

- angst voor mannen of vrouwen in het algemeen of voor een man of vrouw in het bijzonder;
- sterk verzorgend gedrag, niet passend bij de leeftijd van de leerling (parentificatie).

Afwijkend seksueel gedrag:

- excessief en/of dwangmatig masturberen;
- angst voor lichamelijk contact of juist zoeken van seksueel getint lichamelijk contact;
- seksueel agressief en dwingend gedrag ten opzichte van andere kinderen;
- niet leeftijdsadequaate seksueel spel;
- niet leeftijdsadequate kennis van seksualiteit;
- angst voor zwangerschap;
- angst om zich uit te kleden;

- angst om op de rug te liggen;
- negatief lichaamsbeeld: ontevredenheid over, boosheid op of schaamte voor eigen lichaam;
- schrikken bij aangeraakt worden;
- houterige motoriek (onderlichaam 'op slot');
- geen plezier in bewegingsspel.

Signalen meisjesbesnijdenis (vrouwelijke genitale verminking)

- vertellen over meisjesbesnijdenis in het algemeen;
- aankondigen van besnijdenis.

Directe gevolgen tijdens en na de ingreep:

- extreme pijn (wanneer de ingreep zonder verdoving plaatsvindt);
- klachten bij urinelozing (pijn bij plassen, ophoping urine in de blaas);
- overmatig bloedverlies;
- kans op infectie;
- kans op overlijden van het meisje.

Mogelijke gevolgen na de ingreep:

- moeilijke en/of pijnlijke urinelozing;
- urineweginfectie;
- chronische pijn in de onderbuik;
- littekenvorming;
- menstruatieklachten.

Signalen eerdergerelateerd geweld

Angst:

- schichtig reageren;
- onzekerheid;
- verwardheid;
- apathisch zijn;
- in zichzelf gekeerd zijn;
- zich afsluiten van de buitenwereld.

Verandering van gedrag:

- plotselinge stressreacties;
- schoolverzuim;
- westerse kleding inruilen voor traditionele kleding en hele lichaam bedekken;
- direct na school naar huis gaan;
- stelselmatig opgehaald worden door vader of broer(s);
- vriendschappen verbreken;
- verwondingen;
- blauwe plekken.

Ontwijkend gedrag:

- ontwijkende antwoorden op directe vragen over bijvoorbeeld verwondingen of sociale controle door familie;
- lichamelijke verwaarlozing;
- zelfmoordpogingen;
- zinspelen op zelfmoord;
- fatalistische houding;
- verhalen over geweld tegen andere familieleden.

Eigen deskundigheid staat voorop

Tot slot een advies. De lijstjes met signalen wijzen je de weg bij het in kaart brengen ervan. Ze zijn niet meer en niet minder dan een hulpmiddel. Om goed te kunnen handelen is het belangrijk dat je altijd uitgaat van je eigen deskundigheid. Als beroepskracht heb je kennis van de ontwikkeling van kinderen en ben je bij uitstek degene die afwijkend gedrag kan signaleren. Vertrouw op je kennis, ervaring en intuïtie en neem je gevoel over de situatie serieus. Maak concreet waar je je feitelijk zorgen over maakt (inclusief de vraag of er misschien sprake is van seksueel misbruik) en deel je zorgen over een kind of gezin met een deskundige collega of aandachtsfunctionaris.

Bijlage 3: Invulmodel sociale kaart

Sociale kaart van te.....

Organisatie : Politie alarmnummer (bij noodsituaties)

Telefoonnummer : 112

Organisatie : Crisisdienst Bureau Jeugdzorg (bij noodsituaties)

Telefoonnummer : (070) 379 51 63 (buiten kantooruren)
(0182) 541717 (binnen kantooruren)

Organisatie : Advies- en Meldpunt Kindermishandeling

Adres : Crabethpark 24
2800 AJ Gouda

Telefoonnummer : (0182) 68 08 88

Organisatie : School Maatschappelijk Werk

Contactpersoon :

Adres :

Telefoonnummer :

E-mailadres :

Organisatie : Bureau Jeugdzorg

Contactpersoon :

Adres : Crabethpark 24
2801 AP Gouda

Telefoonnummer : (0182) 541717

E-mailadres :

Organisatie : GGZ

Adres : Boelekade 19
2806 AS Gouda

Telefoonnummer : (0182) 573933

E-mailadres : www.ggzkinderenjeugd.nl

Organisatie : Jeugdgezondheidszorg

Contactpersoon :

Adres :

Telefoonnummer :

E-mailadres :

Organisatie : MEE

Adres : Antwerpseweg 1
2803 PB Gouda

Telefoonnummer : (0182) 520333
E-mailadres : www.meemiddenholland.nl

Organisatie : Politie (ook sociale jeugd- zedenzaken)

Contactpersoon:

Adres :

Telefoonnummer : (0900) 8844
E-mailadres :

Organisatie : Steunpunt Huiselijk Geweld

Adres : Postbus 133
2800 AC Gouda

Telefoonnummer : (0900) 1262626
E-mailadres : Huiselijk_Geweld_HM@ggdhm.nl

Organisatie : MHR

Contactpersoon :

Adres :

Telefoonnummer :
E-mailadres :

Organisatie : WSNS

Contactpersoon :

Adres :

Telefoonnummer :

E-mailadres :

Bijlage 4: Randvoorwaarden bij protocol huiselijk geweld en kindermishandeling

Verantwoordelijkheden van scholen PCPO Krimpenerwaard in het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat

Om het voor medewerkers mogelijk te maken om in een veilig werkklimaat huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en om de stappen van de meldcode te zetten, draagt de PCPO Krimpenerwaard er zorg voor dat:

directie, bestuur en/of leidinggevenden:

- de meldcode opnemen in het zorgbeleid en/of veiligheidsbeleid van de organisatie;
- een aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling (mogelijk de intern begeleider) aanstellen;
- deskundigheidsbevordering opnemen in het scholingsplan;
- regelmatig trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering aanbieden aan medewerkers, zodat medewerkers voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en ook op peil houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de code;
- de meldcode aansluiten op de werkprocessen binnen de organisatie;
- de meldcode aansluiten op de zorgstructuur van de organisatie;
- ervoor zorgen dat er voldoende deskundigen intern en extern beschikbaar zijn om de medewerkers te kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de meldcode;
- de werking van de meldcode regelmatig evalueren en zo nodig acties in gang zetten om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;
- binnen de organisatie en in de kring van ouders bekendheid geven aan het doel en de inhoud van de meldcode. In de schoolgids wordt melding gemaakt van de aanwezigheid, doel en de inhoud van de meldcode.
- afspraken maken over de wijze waarop scholen van de PCPO Krimpenerwaard hun medewerkers ondersteunen als zij door ouders in of buiten rechte worden aangesproken op de wijze waarop zij de meldcode toepassen (zoals aangifte bij bedreiging, bescherming persoonsgegevens, opvang na incidenten, juridische ondersteuning bij mogelijke rechtszaken);
- afspraken maken over de wijze waarop scholen van de PCPO Krimpenerwaard de verantwoordelijkheid opschaalt indien de signalering en verwijzing voor een leerling stagneert;
- eindverantwoordelijkheid dragen voor de uitvoering van de meldcode.

intern begeleider en/of direct leidinggevende:

- als aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling is aangesteld;
- als vraagbaak functioneert binnen de organisatie voor algemene informatie over (de meldcode) kindermishandeling;
- signalen herkent die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- kennis heeft van de stappen volgens de meldcode;
- taken vaststelt van eenieder (Wie doet wat wanneer) en deze in de meldcode vastlegt;
- de sociale kaart in de meldcode invult;
- deelneemt aan het zorgadviesteam;
- de aansluiting van de meldcode op de werkprocessen uitvoert;

- de aansluiting van de meldcode op de zorgstructuur uitvoert;
- samenwerkingsafspraken vastlegt met ketenpartners in de meldcode (sociale kaart);
- de uitvoering van de meldcode coördineert bij een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling;
- waakt over de veiligheid van de leerling bij het nemen van beslissingen;
- zo nodig contact opneemt met het AMK (Advies- en Meldpunt Kindermishandeling) voor advies of melding;
- de genomen stappen evalueert met betrokkenen;
- toeziet op zorgvuldige omgang met de privacy van het betreffende gezin;
- toeziet op dossiervorming en verslaglegging.

leerkracht, vakleerkracht en/of remedial teacher:

- signalen herkent die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- overlegt met de intern begeleider bij zorg over een leerling aan de hand van waargenomen signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- afspraken uitvoert die zijn voortgekomen uit het overleg met de intern begeleider of andere betrokkenen, zoals observeren of een gesprek met de ouder;
- de resultaten bespreekt van deze ondernomen stappen met de intern begeleider of andere betrokkenen.

De directie, de leidinggevende en de medewerkers zijn *niet* verantwoordelijk voor:

- het vaststellen of er al dan niet sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld;
- het verlenen van professionele hulp aan ouders of leerlingen (begeleiding).